

פליגי. אבל בשאר פירות, דליכא מאן דמכניסין למשקין, מודו בהו רבנן.

שנינו בברייתא: תותים ורמונים שהכניסין לסתם, המשקה היוצא מהן אסור — דברי רבי יהודה.

ומקשינן: וכי סבר רבי יהודה דבמכניסין סתם נמי אסור?

והא קיימא לן: אין האוכלים מקבלים טומאה, אל אם כן הוכשרו לטומאה על ידי שנפלו עליהם משקין.

והא תנן: חלב האשה מטמא [מכשיר] בין אם יצא ממנה לרצון [ברצונה], ובין אם יצא ממנה שלא לרצון. וטעמא מפרש בסמוך.

אבל חלב הבהמה אינו מטמא [מכשיר] אלא אם יצא לרצון הבעלים.⁽⁸⁾ ובלאו הכי לא חשיב משקה, להכשיר את האוכלין.

וכן אינו נטמא בטומאת משקין, אם נגע בו השרץ.⁽⁹⁾

אמר רבי עקיבא: והלא קל וחומר הוא:

מאי שנא חלב בהמה דבעינן ביה רצון [וכן סלי זיתים וענבים דמייתי לקמן], ממי גשמים דלא בעינן בהו רצון בתחלת ירידתן, אלא בשעת נתינתם על הפירות בלבד.

אלא דבהמשך המשנה התם קתני, אמר רבי שמעון: מכאן ואילך היינו משיבים לפניו [לפני רבי עקיבא]: מי גשמים יוכיחו, שאין מטמאין אלא לרצון.

ואמר לנו רבי עקיבא: לא אם אמרתם במי גשמים, שהרי אין רובן לאדם, אלא לארצות

דתניא: זיתים שמשך [זב] מהן שמן מעצמו בשבת⁽⁷⁾, וענבים שמשך מהן יין מעצמו — והכניסין לאותן זיתים וענבים בין לאוכל ובין למשקין — השמן והיין היוצא מהן אסור. משום דברובן הם עומדים לסחיטה.

תותים שמשך מהן מים מעצמן, ורמונים שמשך מהן יין מעצמו [מיץ רימונים קרוי נמי "יין" משום שיש בהם חריפות] — אם הכניסין [לתותים ורימונים] לאוכלין, המשקה היוצא מהן מותר. דמאחר ולא קיימי למשקין, לא ניחא להו במשקה הזב מהן, ולא אתי לסוחטן.

ואם הכניסין למשקין, או שהכניסין לסתם [שלא פירש בדעתו מה יעשה בהם], המשקה היוצא מהן אסור. דהרי ניחא ליה במשקה, וחישינן דלמא יבוא לסוחטם — דברי רבי יהודה.

וחכמים אומרים: בין אם הכניס את התותים והרמונים לאוכלין, ובין אם הכניסם למשקין, המשקה היוצא מהן אסור. דכיון דנמי לסחיטה קיימי, ניחא ליה במשקה היוצא, ואף אם לא הכניסם לשם כך.

אלמא, בתותים ורמונים שהכניסין לאוכלים

7. אבל תוספות פירשו, ד"משך" היינו שהתחיל כבר לסוחטם מערב שבת.

ולשמואל נקיט הכי, לאשמועינן רבותא בתותים ורמונים. דאף שכבר סחטן מערב שבת, אם הכניסין אחר כך לאוכלין מותר.

אבל לרב לרבי יוחנן, בדוקא נקיט "משך". אבל אם לא התחיל לסוחטן, אף זיתים וענבים שהכניסין לאוכלין מותר. דהא קאמרי, חלוק היה רבי יהודה אף בזיתים וענבים.

8. וכתב הרשב"א בשם תוספות, צריך עיון,